

Statens vegvesen
Region midt
Postboks 2525
6404 Molde

Vår referanse
201506648-4

Deres referanse
2015/002813-004

Dato
20.05.2015

Varsel om oppstart av reguleringsplan for parsell Ervika-Botngård - FV 710 Brekstad-Krinsvatnet i Bjugn kommune

Deres oversendelse datert 24.3.2015. Sør-Trøndelag fylkeskommune beklager den lange saksbehandlingstiden.

Fylkeskommunen er spesielt opptatt av barn og unges interesser, folkehelse og friluftsliv, kulturminner og kulturmiljøer, klima og energi samt et godt og sikkert fylkesvegnett. Ved å se disse tema i sammenheng har vi grunn til å tro at det styrker attraktiviteten i områder samt øker trivsel, fysisk aktivitet og bolyst.

Oppstartsvarselet omhandler 3 delstrekninger på Fv 710 mellom Ervika–Botngård. Hensikten med planarbeidet er å øke trafiksikkerheten samt bedre framkommeligheten. Det er i oppstartsvarselet ikke vist areal til for gang/sykkelveier.

I forbindelse med høringsuttalelsen til Bjugn kommunes arealplan uttalte Statens vegvesen at de i framtiden vil stille krav om at boligområder ikke kan bygges ut før det er etablert gang- og sykkelvei.

Utbedring av Fv 710 må sees i et regionalt perspektiv. Aksen Brekstad – Botngård (på tvers av kommunegrensene) blir trolig en av de mest trafikkerte strekningene på fosen. Boligbygging langs aksene Botngård-Ervika er det strategiske valget Bjugn kommune har tatt. Retningen mot Ørland kommune blir også av avgjørende betydning med tanke på framtidig kommunesammenslåing. For å oppnå ønsket utvikling langs aksene Brekstad-Botngård er det av avgjørende betydning å planlegge for et godt og sikkert veinett, med god kollektivdekning og gang/sykkelvei.

Som veieier forventer Sør-Trøndelag fylkeskommune at strekningene planlegges med gang og sykkelveier, videre at veien planlegges med busslommer både der det er naturlig i dag, samt i områder der kommuneplanens arealdel legger opp til nye boligområder. Fylkeskommunen forventer at AtB blir en viktig samarbeidspartner i det videre planarbeidet. Det kan være aktuelt å behandle saken politisk i Fylkesutvalget når den kommer som planforslag til høring.

Kulturmiljø

Ingen av de tre delområdene ser ut til å komme i konflikt med kjente kulturminner/bygninger fra nyere tid, men vi gjør oppmerksom på at området langs Bjugnfjorden har stort potensiale for krigsminner fra 2. verdenskrig, som en del av festningsverkene i Trondheimsfjorden. Det bør gjennomføres en kartlegging av hvorvidt det finnes slike kulturminner innenfor planområdet. Vi vil her anbefale at det tas kontakt med Bjugn bunkerbevaring, som kan ha opplysninger om dette.

Saksbehandler: Heidi Beate Flatås, heidi.flatas@stfk.no,

Postadresse:
Postboks 2350
sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Fylkeshuset
Erling Skakkesgt. 14
7004 TRONDHEIM

Telefon: +47 73 86 60 00
Bankkonto: 8601.27.27277
Org.nr.: 938 634 556

E-postadresse:
Postmottak@stfk.no
Internett:
www.stfk.no

Området omkring den gamle strandsitterlandsbyen Tindbua og Bjugn kirke er et kulturmiljø av interesse, også i en regional sammenheng. Dette har fylkeskommunen understreket i forbindelse med flere prosjekter i området de siste årene. Tindbua var som følge av kraftig oppsving i sildefisket i tiden etter 1580 et av de tettest bebodde områdene i regionen, og området skal tidlig på 1600-tallet hatt opp mot 1800 innbyggere (mot Trondheim som på samme tidspunkt hadde om lag 2500 innbyggere). Det var i en kort periode svært høy aktivitet i Tindbua, som også var skatteoppkreivingsstasjon, kirkested og strandsitterlandsby. I deler av planområdet, spesielt ved Tindbua vil det derfor trolig finnes tufter, kjellere og andre rester av strandsitterlandsbyen under bakken. Det er derfor stort potensiale for etterreformatorisk arkeologi, som kan belyse denne relative korte, men hektiske «Klondykeperioden» i Bjugn. Vi vil anbefale at det tas høyde for dette i det videre arbeidet.

Innenfor planområdet finnes trolig også spor etter et historisk sentralt vegfar. Fra herregården på Austrått gikk det en ridevei via Rusaset og derfra til Tindbua. Fra Tindbua fortsatte rideveien via den gamle skystasjonen på Botngård til den endte opp ved herregården Tøndel, som dels også fungerte som enkesete for Austrått. Spor etter vegen vil være interessant, men så vidt vi kjenner til er vegen ikke kartlagt på Bjugnsida. Det er også uklart hvorvidt ridevegen helt eller delvis korresponderer med det som omtales som «Gammelvegen». Dersom disse to vegene har gått i samme trasé kan det se ut til at de tre planlagte delstrekningene ikke kommer i konflikt, men vi vil anbefale at det gjøres en vurdering av hvorvidt ridevegen blir berørt.

Automatisk fredete kulturminner - Varsel om arkeologisk registrering ved hjelp av maskinell søkesjakt og manuell prøvestikking

Sør-Trøndelag fylkeskommune har mottatt ovennevnte forhåndsvarsel om regulering til uttalelse. Før vi kan gi uttalelse må det foretas en arkeologisk feltregistrering innen planområdet for å avklare forholdet til *automatisk fredete kulturminner* (fornminner).

Kulturminnelovens § 8.4 forutsetter at forholdet til automatisk fredete kulturminner avklares før endelig planvedtak kan fattes. Fylkeskommunen har plikt til å undersøke alt areal innen plangrensen, og for planleggingen er det viktig at dette gjøres så tidlig som mulig i planprosessen.

En registrering innebærer befarings av arkeologer fra fylkeskommunen som vil påvise alle kulturminner eldre enn 1537 innen planområdet. Slike kulturminner er fredet etter kulturminneloven og vil være premissgivende for regulering av arealet.

Den arkeologiske registreringen samt nødvendig for- og etterarbeid bekostes av tiltakshaver med hjemmel i kulturminnelovens § 10.

Faglig vurdering

Kystområdene i Bjugn innehar høyt potensial for funn av arkeologisk karakter fra et langt tidsspenn av vår forhistorie. Områdene i utmark vil bli undersøkt med tanke på steinaldertilhold og forhistoriske gravminner. Dette vil skje gjennom en visuell registrering supplert med manuell prøvestikking etter steinalder der det er nødvendig.

Når det gjelder parsellen ved Ervik så er det et område kan romme både steinalderlokalteter og boplasser fra bronse- og jernalder, som gjennom årelang pløying eller annen markbearbeiding nå ligger skjult under markoverflaten. Vi vil derfor undersøke dette området spesielt nøye, og ved hjelp både av manuell prøvestikking etter steinaldertilhold i dyrkamarka, og trolig med påfølgende maskinell undersøkelse etter bosetningsanlegg fra etterfølgende arkeologiske perioder. Området som må sjekkes med gravemaskin er fortrinnsvis de høyere liggende områdene over kote 20-25 mellom Ervikveien og Tinbubakken.

Maskinell søkesjakt

Maskinell søkesjakt går ut på at overflatelaget blir fjernet i striper (søkesjakter) over bestemte areal ved hjelp av gravemaskin. Søkesjaktene anlegges vanligvis parallelt i en avstand av 10-15 m og er

Den arkeologiske registreringen i regi av fylkeskommunen er en **påvisning** av eventuelle automatisk fredete kulturminner. Blir slike påvist innen det aktuelle planområdet vil fylkeskommunen vanligvis sette vilkår om endring av planen, slik at kulturminnene kan reguleres til bevaring gjennom *Hensynssone C med bestemmelser knyttet til arealbruk og vern av kulturminner*.

Det er også mulig å søke om dispensasjon fra kulturminneloven for å frigi automatisk fredete kulturminner. Dispensasjonsmyndigheten er tillagt Riksantikvaren, og hvis det gis dispensasjon vil det normalt bli satt vilkår om en arkeologisk **utgraving** før området blir frigitt og kan nyttes til tiltenkte formål. Reguleringsplanen kan ikke vedtas før Riksantikvarens vilkår er nedfelt i reguleringsbestemmelsene.

Den arkeologiske utgravingen bekostes av tiltakshaver med hjemmel i kulturminnelovens § 10. I vårt fylke foretas arkeologiske utgravinger av NTNU Vitenskapsmuseet.

Vi ber om at vedlagte avkryssingsskjema returneres avkrysset og underskrevet.

Det understrekes at Sør-Trøndelag fylkeskommune ikke kan avgi endelig uttalelse før de arkeologiske forhold er avklart. Av dette følger at kommunen ikke kan egengodkjenne reguleringsplanen før vårt arbeid er gjennomført.

Med hilsen

Stig Roald Amundsen
Fagsjef

Heidi Beate Flatås

Gjenpart:. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, her.
Statens vegvesen, Region midt, Fylkeshuset, 6404 Molde
Bjugn kommune
Ørland kommune

Vedlegg: Avkryssingsskjema

gjørne 4 m brede. Dybden kan variere fra ca. 0,20-1 m avhengig av grunnforhold og matjordlagets tykkelse. I visse tilfeller er det nødvendig å grave sjakter med dybde opp til 2-3 meter. Sikkerhetshensyn og arbeidets karakter fordrer at det alltid må være to personer som følger gravemaskinen. Etter avdekking vil eventuelle automatisk fredete kulturminner bli dokumentert og sjaktene legges igjen.

Det som påvises ved maskinell søkesjakt er spor nedgravd i undergrunnen eller avsatt i jordlag under markoverflaten. Dette kan være ildsteder, brønner, veifar, dyrkingslag, gravminner, flintfunn, avfallsgroper, gjerdekonstruksjoner eller groper for smiing og jernfremstilling. De vanligste sporene er stolpehull, vegggrøfter og kokegroper. Stolpehull og vegggrøfter er spor etter jordgravde stolper og syllstokker i bærekonstruksjonen til forhistoriske hus. Kokegroper er forhistoriske stekeovner som vises som sirkulære fordypninger fylt med istykkerbrent stein, trekull og rødbrent sand.

Kostnadsoverslag

Vi er noe usikre på hvor lang tid registreringen vil ta, men regner med at vi kan utføre arbeidet i løpet av 16 dager i felt. Vi setter da opp følgende kostnadsoverslag for 2 personer:

240 timer feltarbeid/kjøring á kr. 750,-	kr. 180 000,-
45 timer for-/etterarbeid á kr. 550,-	kr. 24 750,-
3 stk. kullprøver til C-14 datering á kr. 4000,-	kr. 12 000,-

Kostnadsoverslaget blir på til sammen kr. 216 750,-

Dette inkluderer forarbeid og tilrettelegging, administrasjonsutgifter, lønns- og reiseutgifter, feltarbeid, rapportskrivning, eventuell funnbehandling og innlasting i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. Utgifter i forbindelse med innleie av gravemaskin og gjenlegging av søkesjakter inngår ikke i kostnadsoverslaget.

I visse tilfeller kan det være aktuelt å frigi et fåtall fredete kulturminner på stedet, jf. Riksantikvarens veileder for forenklet saksbehandling. Dette er under forutsetning av at kulturminnene graves ut, og at kostnader knyttet til utgravningen inngår i budsjettet. Vi har derfor budsjettet med 3 stk. kullprøver til datering, dersom det skulle være aktuelt.

Kostnadsoverslaget er et maksimumsbeløp og midler som ikke blir brukt tilfaller tiltakshaver.

Forutsetninger for gjennomføring av feltarbeidet

Fylkeskommunen er innstilt på å utføre feltarbeidet så snart tiltakshaver ønsker dette. Vi må imidlertid kontaktes i rimelig tid slik at vi kan gjøre nødvendige forberedelser. Feltarbeidet kan kun utføres på barmark, uten tele i grunnen og med tilfredsstillende lysforhold.

Vi ber tiltakshaver om skriftlig bekreftelse på kostnadsoverslaget (jf. vedlegg). Tiltakshaver må også inngå avtale med berørte parter om erstatning for eventuell avlingsskade, samt varsle aktuelle grunneiere og brukere om det forestående feltarbeidet. Dette skal gjøres av tiltakshaver minst 3 uker før oppstart av registreringen. Forslag til varslingsbrev ligger på våre hjemmesider: www.stfk.no
=>Kulturminnevern => Arkeologi og planarbeid

Vi ber tiltakshaver om å stille med gravemaskin og maskinfører. Maskinen bør være minst 15 tonn, og skuffen må være **uten** tenner og ha en bredde på minst 120 cm. Tiltakshaver er videre ansvarlig for at det bestilles og utføres kabelpåvisning, samt arbeidsvarsling ettersom arbeidet går langs med veg.

Tiltakshaver må selv vurdere når det er hensiktsmessig å få utført det arkeologiske registreringsarbeidet i forhold til planprosessen. Viser det seg at planområdet er vesentlig endret eller utvidet når reguleringsplanen blir lagt ut til offentlig ettersyn, vil vi måtte vurdere ytterligere arkeologiske registreringer.

Konsekvenser ved funn av automatisk fredete kulturminner

AVKRYSSINGSSKJEMA.

Returneres i underskrevet stand til:

Sør-Trøndelag fylkeskommune
 Enhet for regional utvikling
 v/Rut Helene Langebrekke Nilsen
 Postboks 2350, Sluppen
 7004 Trondheim
rut.nilsen@stfk.no
postmottak@stfk.no

Vår referanse: 201506648-3

Før Sør-Trøndelag fylkeskommune (STFK) kan gå inn og gjøre de nødvendige og varslede registreringer må nedenstående momenter være avklart. Vi ber om at tiltakshaver bekrefter følgende ved avkryssing:

Tiltakshavers tar ansvar for følgende:	STFK ønsker utført/bekreftet:	Bekreftes herved:
Kostnadsoverslag og arbeidsopplegg aksepteres:	X	
Grunneier og bruker er varslet og har gitt samtykke til undersøkelsen:	X	
Eventuell avlingsskade erstattes:	X	
Kabelpåvisning bestilles og utføres: Kabler merkes på bakken med merkespray el. lign: (Telekabler, strømkabler, TV-kabler, sommervannrør i grunt leie, vannledninger, militære kabler og installasjoner).	X X	
Tiltakshaver skaffer gravemaskin, minimum 15 tonn med pusseskuff:	X	
Tiltakshaver sørger for arbeidsvarsling ettersom arbeidet går langs vei:	X	
Ønsket oppstart for undersøkelsen:		

Sted og dato:

Tiltakshavers underskrift og tlf:

Prosjektnummer og fakturaadresse:
